

Vi sluter kretsloppet: EU-kommissionen genomför handlingsplanen för den cirkulära ekonomin

Bryssel den 4 mars 2019

Samtliga 54 åtgärder i den handlingsplan som lades fram 2015 har nu genomförts eller håller på att genomföras. Åtgärderna kommer att bidra till att öka den europeiska konkurrenskraften och modernisera ekonomin och industrin för att skapa sysselsättning, skydda miljön och skapa hållbar tillväxt.

EU-kommissionen lägger i dag fram en rapport om genomförandet av [handlingsplanen för den cirkulära ekonomin](#), som antogs i december 2015. Rapporten belyser de viktigaste resultaten och beskriver vad som återstår att göra för att bana väg för en klimatneutral och konkurrenskraftig cirkulär ekonomi som minimerar trycket på natur- och dricksvattenresurser och ekosystem. Rapportens slutsatser kommer att diskuteras vid den årliga [konferensen för berörda aktörer inom den cirkulära ekonomin](#), som anordnas i Bryssel den 6–7 mars.

–En cirkulär ekonomi är en förutsättning för att styra vår ekonomi mot hållbarhet och klara de globala målen för en hållbar utveckling, säger EU-kommissionens vice ordförande Frans **Timmermans**, som ansvarar för hållbar utveckling. Den här rapporten visar att Europa visar vägen och är en global föregångare. Samtidigt måste vi göra mer för att se till att vår välbefinningsökning inte överskrider vad jorden klarar och sluta kretsloppet så att vi inte förlösar våra dyrbara resurser.

–Rapporten är väldigt uppmuntrande, säger EU-kommissionens vice ordförande Jyrki **Katainen**, som ansvarar för sysselsättning, tillväxt, investeringar och konkurrenskraft. Den visar att vi är på rätt väg för att skapa investeringar, arbetstillfällen och nya företag. Den framtida potentialen för en hållbar utveckling är enorm och Europa är verkligen den bästa plats där miljövänlig företagsamhet kan växa. De här framgångarna bygger på att europeiska aktörer och beslutsfattare agerar tillsammans.

Från en linjär till en cirkulär ekonomi

Tre år efter antagandet av handlingsplanen för den cirkulära ekonomin kan den anses helt genomförd. De 54 åtgärderna har redan genomförts eller håller på att genomföras. Rapporten visar att genomförandet har påskyndat övergången till en cirkulär ekonomi i Europa, vilket i sin tur bidrar till att skapa fler arbetstillfällen i EU. Under 2016 sysselsatte sektorer som är relevanta för den cirkulära ekonomin mer än fyra miljoner arbetstagare, vilket är en ökning med 6 % jämfört med 2012.

Den cirkulära ekonomin har också skapat nya affärsmöjligheter, gett upphov till nya affärsmodeller och utvecklat nya marknader såväl inom som utanför EU. Under 2016 genererade sådana cirkulära verksamheter som reparation, återanvändning och återvinning nästan 147 miljarder euro i mervärde och stod för investeringar som uppgick till ungefär 17,5 miljarder euro.

EU:s strategi för plast

[EU:s strategi för plast i en cirkulär ekonomi](#) är EU:s första ramverk som omfattar en strategi för en materialspecifik livscykel som ska integrera cirkulär design, användning, återanvändning och återvinning i värdekedjorna för plast. Den innehåller en tydlig vision och kvantifierade mål på EU-nivå. Senast 2030 ska bl.a. alla plastförpackningar som släpps ut på EU-marknaden gå att återanvända eller återvinna.

För att främja marknaden för återvunnen plast har EU-kommissionen startat en kampanj med frivilliga åtaganden om plaståtervinning. 70 företag har redan gjort sådana åtaganden, som innebär att marknaden för återvunnen plast kommer att växa med minst 60 % till 2025. Det finns dock fortfarande en obalans mellan tillgång och efterfrågan när det gäller återvunnen plast. Därför har EU-kommissionen tagit initiativ till [alliansen för cirkulär plast](#), som omfattar de viktigaste aktörer som tillhandahåller eller använder återvunnen plast.

Bestämmelserna om [engångsartiklar av plast](#) och fiskeredskap, som omfattar tio av de vanligaste artiklar som hittas på stränderna i EU, placerar EU i framkant i den globala kampen mot marint skräp. Bestämmelserna omfattar ett förbud mot vissa engångsartiklar av plast (t.ex. sugrör och bestick), när det finns alternativ, och mot oxo-nedbrytbar plast. Samtidigt föreslås åtgärder på andra områden. t.ex. mål för minskad konsumtion, krav på produktutformning och system för utökat producentansvar.

Innovation och investeringar

För att skynda på omställningen till en cirkulär ekonomi krävs investeringar i innovation och stöd till anpassningen av den europeiska industribasen. Under perioden 2016–2020 har kommissionen intensifierat ansträngningarna på båda dessa områden och anslagit mer än 10 miljarder euro för att finansiera omställningen.

För att främja ytterligare investeringar har [plattformen för finansiering av den cirkulära ekonomin](#) tagit fram rekommendationer för att förbättra lönsamheten för projekt inom den cirkulära ekonomin, samordna finansieringsverksamhet och utbyta god praxis. Plattformen kommer att arbeta med Europeiska investeringsbanken för att ge finansiellt stöd och ta vara på synergier med handlingsplanen för finansiering av hållbar utveckling.

Omvandla avfall till resurser

Sunda och effektiva system för avfallshantering är avgörande för en cirkulär ekonomi. I juli 2018 trädde en ändrad [rättslig ram för avfall](#) i kraft. Den kommer att modernisera avfallshanteringssystemen i EU och omfattar bl.a. nya och högt ställda återvinningsmål, förtydligad rättslig status för återvunna material, kraftfullare åtgärder för att förebygga och hantera avfall (bl.a. i fråga om nedskräpning av havsmiljön, livsmedelsavfall och produkter som innehåller råvaror av avgörande betydelse).

Cirkulära design- och produktionsprocesser

Smart design i början av en produkts livscykel är avgörande för att skapa cirkularitet. Genom att genomföra [arbetsplanen för ekodesign 2016–2019](#) har kommissionen lyft fram cirkulär design av produkter ytterligare, tillsammans med energieffektivitetsmål. Numera omfattar ekodesigns- och energimärknings bestämmelserna för flera produkter krav på materialeffektivitet, t.ex. tillgång till reservdelar, hur lätt det är att reparera produkten samt förenklad hantering i slutet av livscykeln. I ett särskilt arbetsdokument har EU-kommissionen också analyserat sin produktpolitik, med avsikten att stödja cirkulära och hållbara produkter.

Aktiva konsumenter

För omställningen till en mer cirkulär ekonomi krävs att konsumenterna aktivt vill ändra sina konsumtionsmönster. De metoder för produkters miljöavtryck (Product Environmental Footprint, PEF) och organisationers miljöavtryck (Organisation Environmental Footprint, OEF) som EU-kommissionen har tagit fram kan hjälpa företag att göra miljöpåståenden som är tillförlitliga och jämförbara. De kan också hjälpa konsumenterna att göra välgrundade val.

Starkt engagemang hos berörda parter

Engagemanget hos de berörda parterna är avgörande för omställningen. Handlingsplanens systembaserade strategi har gett myndigheter, ekonomiska aktörer och det civila samhället ett ramverk de kan efterlikna för att skapa partnerskap över sektorsgränser och längs värdekedjor. Världsekonometiskt forum 2019 förde fram EU-kommissionens betydelse för att påskynda övergången och leda de internationella ansträngningarna mot en cirkulär ekonomi och tilldelade EU-kommissionen ett [pris för den cirkulära ekonomin](#) inom kategorin för den offentliga sektorn.

Återstående utmaningar

Den cirkulära ekonomin är nu global trend som inte går att vända. Det krävs dock fortfarande mycket arbete för att intensifiera åtgärderna såväl inom EU som globalt, sluta kretsloppet helt och säkra de konkurrensfördelar som detta innebär för företagen i EU. Ökade ansträngningar kommer att krävas för att genomföra den ändrade avfallsagstiftningen och utveckla marknader för returråvaror. Det arbete som har inletts på EU-nivå inom vissa områden (t.ex. kemikalier, en giftfri miljö, miljömärkning och miljöinnovation, råvaror av avgörande betydelse samt gödselmedel) måste också påskyndas så att Europa kan dra full nytta av övergången till en cirkulär ekonomi.

Kontakterna med berörda parter tyder på man borde utreda ett antal områden som ännu inte omfattas handlingsplanen för att på så sätt fullborda den cirkulära agendan. Med utgångspunkt i exemplet från den europeiska strategin för plast i en cirkulär ekonomi skulle många andra sektorer med stor miljöpåverkan och potential för cirkularitet, t.ex. it, elektronik, rörlighet, den byggda miljön, gruvsdrift, möbler, livsmedel och drycker eller textil, kunna dra nytta av ett liknande holistiskt synsätt för att bli mer cirkulära.

Bakgrund

År 2015 antog EU-kommissionen en ambitiös ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin som ska stimulera Europas övergång till en cirkulär ekonomi, vilket kan öka den globala konkurrenskraften, främja hållbar ekonomisk tillväxt och skapa nya arbetstillfällen. Tanken var att de föreslagna åtgärderna skulle bidra till att "sluta kretsloppet" i produkters livscykel genom ökad

materialåtervinning och återanvändning, vilket gagnar både miljön och ekonomin. Planerna kan bidra till att maximera det värde och den användning som man får ut av råmaterial, produkter och avfall, vilket främjar energibesparingar och minskar utsläppen av växthusgaser. Det hela kommer att finansieras av europeiska struktur- och investeringsfonder, Horisont 2020, EU:s strukturfonder och nationella satsningar på den cirkulära ekonomin.

En fullständig lägesrapport om genomförandet av handlingsplanen finns i ett åtföljande arbetsdokument från kommissionens avdelningar.

Läs mer

[Faktablad: Frågor och svar](#)

[Rapport om genomförandet av handlingsplanen för den cirkulära ekonomin](#)

[Kommissionens arbetsdokument med information om de 54 åtgärder som angavs i handlingsplanen.](#)

[Kommissionens arbetsdokument om hållbara produkter i en cirkulär ekonomi.](#)

[Kommissionens arbetsdokument med en analys av de frivilliga åtagandena enligt bilaga III till plaststrategin.](#)

[Eurostat press release on progress in the monitoring framework](#)

IP/19/1480

Presskontakter:

[Enrico BRIVIO](#) (+32 2 295 61 72)

[Daniela STOYCHEVA](#) (+32 2 295 36 64)

För allmänheten: [Europe Direct](#) på telefon [00 800 67 89 10 11](#) eller via [e-post](#)